



DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Deres ref
16/564-8

Vår ref
16/743-

Dato
27.06.2016

Forslag til ny lov om statens ansatte - Høring

Vi viser til brev av 1. april 2016 med vedlegg om ovennevnte.

Saken har vært forelagt Samferdselsdepartementets underliggende etater – Jernbaneverket, Kystverket, Luftfartstilsynet, Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom), Statens havarikommisjon for transport, Statens jernbanetilsyn og Statens vegvesen Vegdirektoratet. Vedlagt oversendes etatenes uttalelser.

Generelt

Samferdselsdepartementet med underliggende etater ser i det vesentlige svært positivt på forslaget til den nye loven. Forslaget imøtekommer langt på vei et behov for forenkling, effektivisering og modernisering. Vi merker oss særlig forslagene om å fjerne ordningene med "mindretallsanke" i tilsettingssaker, stadfestelse av personalreglementer og Tilsettingsrådet for overtallige.

Det er videre positivt at loven i en viss grad harmoniseres med arbeidsmiljøloven, men vi hadde helst sett at dette var gjort i enda større grad.

Til punkt 5.2 Nærmere omtale av de arbeidstakere som lovforslaget omfatter

Nkom mener at det foreslåtte kortnavnet på loven, "statsansatteloven" er tungt å uttale og foreslår i stedet "statsansattloven".

Samferdselsdepartementet slutter oss til forslaget om å erstatte begrepet "tjenestemann" med "statsansatt". I lovteksten brukes enkelte steder også "arbeidstaker", bl.a. i § 1. Dette siste står vel noe i motstrid til det som hevdes i høringsnotatet, der det står at begrepet ikke kan brukes fordi det er et samlebegrep for alle i et arbeidsforhold; både offentlig og privat sektor. Etter vår mening gjelder dette også begrepene "arbeidsgiver" og "virksomhet", som også brukes i loven om statens ansatte. Vi mener det går frem av sammenhengen at "arbeidstakere" i

statsansatteloven nødvendigvis gjelder arbeidstakere i staten. Dette har etter vår mening betydning også for bruken av begrepet "tjenestemannsorganisasjoner" som fortsatt er brukt i lovforslaget §§ 2 nr. 1, 11 nr. 2 og 3 og 11 nr. 1 og 2. En annen grunn til å bruke begrepet "tjenestemann" enn den som nevnes i høringsnotatet, kunne kanskje vært at dette begrepet brukes i tjenestetvistloven. Samferdselsdepartementet mener likevel at de beste grunner taler for en fullstendig språklig modernisering slik at "tjenestemannsorganisasjoner" i den nye loven erstattes med "arbeidstakerorganisasjoner". Se også tilsvarende merknad fra *Luftfartstilsynet*.

Til punkt 8.3 Kunngjøring, kvalifikasjonsprinsippet m.m.

Jernbaneverket, Kystverket og Vegdirektoratet mener begrepet "yrkeserfaring" kan bli for snevert i en bestemmelse om kvalifikasjonsprinsippet. Mye relevant erfaring vil, etter ordlyden i forslaget § 3, falle utenfor.

Jernbaneverket, Kystverket og Vegdirektoratet mener videre det er uheldig å begrense muligheten til å reglements feste en adgang til å unnta stillinger fra offentlig kunngjøring bare når virksomhetene er i omstilling, jf. forslaget § 4. De viser til at det kan være gode grunner til å dette også i andre sammenhenger. *Samferdselsdepartementet* er enig i dette, og mener at muligheten for å reglements feste at det kan tilsettes i inntil ett år uten kunngjøring beholdes, og at det ikke begrenses til omstillingssituasjoner.

Kystverket viser for øvrig til at de har etatsopplæring av loser. Etaten ønsker derfor en videreføring av at kriterier for etatsopplæring skal kunne fastsettes i personalreglementet.

Til punkt 10.3.1 Forhandlinger om personalreglement

Samferdselsdepartementet ser, som nevnt innledningsvis, positivt på at personalreglementene ikke lenger skal måtte stadfestes. I høringsnotatet stilles det spørsmål ved om fagdepartementet, i tillegg til partene i virksomheten, skal ha en rett, men ikke plikt, til å kreve revisjon av et reglement. Vi antar at det kan oppstå et behov for dette, f.eks. dersom et reglement viser seg å ha bestemmelser som er i strid med loven og ingen av partene i ønsker å rette opp forholdet. Det er ikke sikkert dette vil oppstå veldig ofte, men når det skjer bør det være en åpning for at fagdepartementet kan kreve revisjon.

Nkom finner det unødvendig å lovfeste en slik rett for fagdepartementet til å kreve revisjon av etatenes reglementer, fordi dette bør ligge innenfor departementenes generelle instruksjonsmyndighet. *Samferdselsdepartementet* antar at det kan være riktig, men mener at det kan være klargjørende å ta det inn i loven. I likhet med øvrige etater som har uttalt seg om spørsmålet, mener vi derfor at det bør fastsettes i § 2 at fagdepartementet har rett til å be om at personalreglement tas opp til revisjon.

Til kap. 12 Prøvetid

Det er gjennomgående tilslutning til forslaget om adgang til å forlenge prøvetiden ved fravær, men vi mener oppsigelsesfristen bør være den samme som i arbeidsmiljøloven.

Vegdirektoratet påpeker et behov for forlengt prøvetid også utover opplæringsperioden. De viser til at det først vil være i tiden etter opplæringen at arbeidsgiver reelt får prøvd arbeidstakeren ifht arbeidsoppgavene.

Til kap. 13 Oppsigelse m.m.

Jernbaneverket, Kystverket og Vegdirektoratet gir, på noe ulike måter, uttrykk for at vilkårene for oppsigelse burde være tilsvarende det som gjelder etter arbeidsmiljøloven.

Jernbaneverket og Nkom uttrykker støtte til at skillet mellom "svakt" og "sterkt" stillingsvern oppheves.

Til kap. 14 Fortrinnsrett m.m.

Jernbaneverket og Kystverket mener fortrinnsretten bare skal gjelde ved oppsigelse på grunn av virksomhetens forhold, mens *Luftfartstilsynet* og *Vegdirektoratet* mener den også bør gjelde ved oppsigelse som skyldes sykdom eller hvor den ansatte ikke lengre har nødvendige kvalifikasjoner for stillingen.

Til kap. 15 Ordensstraff

Vi er gjennomgående positive til at dagens reaksjonsform "ordensstraff" erstattes av "skriftlig advarsel", men *Luftfartstilsynet, Kystverket* og *Nkom* ser et behov for å beholde reaksjonsformen "nedsettelse i lavere stilling." *Jernbaneverket* mener derimot at forhold som til nå har vært møtt med denne reaksjonsformen, i visse situasjoner i stedet vil kunne føre til oppsigelse. Etaten stiller videre spørsmål ved behovet for en formell skriftlig advarsel med de krav til saksbehandling, klage osv. som settes til en slik reaksjonsform. Det forutsettes i denne forbindelse at det fortsatt ligger til arbeidsgivers styringsrett i stedet å kunne gi alminnelig/uformell advarsel, og dette bør presiseres i loven (se tilsvarende fra *Vegdirektoratet*).

Kystverket og Vegdirektoratet påpeker for øvrig en uklarheter rundt begrepet "skriftlig advarsel" når det gjelder forskjellen mellom formell og uformell og mht adgangen til å oppbevare dokument om skriftlig advarsel.

Til kap. 16 Avskjed

Vegdirektoratet finner det uklart om vilkåret om "skriftlig advarsel" i § 26 c) bare omfatter formell skriftlig advarsel eller også alminnelig/uformell advarsel. De antar det ikke ment å skjærpe inn vilkårene for avskjed, og mener lovteksten her bør klargjøres.

Til kap. 17 Suspensjon

Kystverket, med en viss tilslutning fra *Luftfartstilsynet*, mener at det i suspensjonssakene fortsatt bør være mulig å overføre til mindre betrodd stilling som alternativ til fjerning fra stillingen "i sin helhet".

Jernbaneverket stiller spørsmålet ved hvorfor forvaltningslovens kap. V og VI skal gjelde for vedtak om suspensjon. De viser særlig til den tiden som medgår til klagebehandling og fremholder at selve avskjedssaken da allerede er startet og vedtak kanskje fattet før suspensjonssaken er ferdig.

Samferdselsdepartementet er enig i dette, i det minste hva gjelder forvaltningslovens kap. VI om klage og omgjøring. Vi finner det unødig å få til klagebehandling et vedtak som etter sitt formål bare skal ha en midlertidig virkning; det er selve det etterfølgende avskjedsvedtaket som må være av betydning å få prøvd for en klageinstans. *Vi foreslår derfor at:*

- § 29 (6) endres til "Forvaltningsloven kapitel IV og VI gjelder ikke for vedtak om suspensjon."

- § 33 (1) endres til "Dersom en statsansatt i medhold av forvaltningsloven påklager vedtak om oppsigelse, skriftlig advarsel, suspensjon eller avskjed, er klageinstansen "

Til punkt 19.3 Virksomhetsoverdragelse

Samferdselsdepartementet slutter seg til vurderingen i pkt.19.3.2. Vi har erfart at det ofte oppstår usikkerhet om hva som gjelder ved omstillinger, bl.a. når det gjelder spørsmålet om virksomhetsoverdragelse. Vi er enig i at de regler som gjelder i staten gir det nødvendige vern for statsansatte, og at omstillinger i staten derfor bør unntas fra arbeidsmiljølovens kap. 16.

Til kap. 20 Overgangsregler, pkt. 20.2 Oppsigelse

Samferdselsdepartementet finner forslaget om utvidelse av adgangen til oppsigelse for enkelte forhold som i dag hører til avskjedsgrunnene positivt. For oss fremstår dette som en endring "fra det mer til det mindre", siden oppsigelse må oppfattes som mindre belastende enn en avskjed. Slik sett kunne det hevdes at endringen ikke i særlig grad reiser noen problemstilling knyttet til eventuell grunnlovsstridig tilbakevirkning. Vi ser riktignok at siden terskelen for å bringe arbeidsforhold til opphør ved en slik utvidelse blir lavere, kan det oppfattes som urimelig dersom det brukes på forhold som oppstår før den nye loven trer i kraft. Siden utvidelsen er liten, og oppsigelsesgrunnene allerede gjelder ved mindre enn to års fast og fire års midlertidig ansettelse, mener vi likevel at det ikke kan være behov for overgangsregler på dette punkt. Vi slutter oss derfor til alternativ 3: At den nye bestemmelsen gjelder for alle ansatte.

For øvrig viser vi til nærmere kommentarer i vedlagte uttalelser.

Med hilsen

Gyri Solnørdal Jenssen (e.f.)
avdelingsdirektør

Kjersti Nikolaysen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

6 vedlegg

Kopi til:

Jernbaneverket	Postboks 4350	2308	HAMAR
Kystverket hovedkontoret	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Luftfartstilsynet	Postboks 243	8001	BODØ
Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	Postboks 93	4791	LILLESAND
Statens havarikommisjon for transport	Postboks 213	2001	LILLESTRØM
Statens jernbanetilsyn	Postboks 7113 St. Olavs plass	0130	OSLO
Vegdirektoratet	Postboks 8142 Dep.	0033	OSLO